

Til lovforslag nr. L 206

Folketinget 2009-10

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 28. maj 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild

[af miljøministeren (Karen Ellemann)]

1. Ændringsforslag

Miljøministeren har stillet 10 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. april 2010 og var til 1. behandling den 22. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 9. april 2010 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Miljøministeren har i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslaget afholdt en teknisk gennemgang af lovforslaget den 14. april 2010.

Ekspert høring

Miljøministeren har i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslaget afholdt en eksperthøring den 20. april 2010.

Politisk aftale

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti har den 28. maj 2010 indgået en politisk aftale om et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild som en del af en helhedsløsning for placering af testmøller frem mod 2020. Den politiske aftale er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Mogens Bagger, Frøstrup,
Egon Bennetsen, Frøstrup,
Niels Erik Fischer, Frøstrup,
Lene Flarup, Frøstrup,
Frie Elforbrugere,
Frede Hvelplund, Aalborg Ø,
Nini Jolander og Carsten Kirstein, Frøstrup,
Landsforeningen for Bedre Miljø,
Lokallisten Thy,
Lasse Middelboe, Frøstrup,
Nepenthes,
Lene Overgaard,
Jørgen Poulsen, Thisted,
Hanne og Niels Refslund, København Ø,
Peter Rørdam, Viborg,
Hanne Slot,
Carl Harding Sørensen, Viby J.,
Vindmølleindustrien,
Aalborg Havn A/S og
Aalborg Industri- & Handelskammer.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 84 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, SF, KF og Per Ørum Jørgensen (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Idet Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget henviser til den politiske aftale indgået den 28. maj 2010 med regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti om et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild som en del af en helhedsløsning for placering af testmøller frem mod 2020, jf. bilag 2 til betænkningen, udtaler partierne:

Regeringens forslag om etablering af et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild har været præget af en mangelfuld forberedelse med ensidigt fokus på Østerild og med en problematisk inddragelse af borgerne. VVM-redegørelsen er ikke grundig, mangler alternative placeringsmuligheder og er udarbejdet i løbet af meget kort tid. Naturhensyn og miljø – bl.a. i forhold til skovfældning – har været meget lavt prioriteret, ligesom andre vigtige elementer i det samlede forslag har været utrolig dårligt forberedt.

På trods af dette dårlige udgangspunkt valgte Socialdemokratiet og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget at gå meget aktivt ind i arbejdet for at kvalificere etableringen af et testcenter for store vindmøller i Danmark. For partierne er det helt afgørende, at Danmark får et testcenter, ligesom det er afgørende, at placering og udformning tager maksimalt hensyn til natur og miljø samt de omkringboende borgere. Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har derfor krævet alternative placeringer belyst, inddragelse af Danmarks Naturfredningsforening og vindmølleindustrien i processen, en helhedsplan for etablering af yderligere op til 8-10 store testvindmøller i de næste få år og markante miljøforbedringer, hvis placeringen ved Østerild blev løsningen. Partierne har ydermere krævet en afklaring af forholdet til EU's beskyttelsesdirektiver på naturområdet.

Det har derfor været meget tilfredsstillende, at Danmarks Naturfredningsforening og vindmølleindustrien var med i drøftelserne om alternative placeringsmuligheder. Det er Socialdemokratiet og Socialistisk Folkepartis opfattelse, at især Stauningområdet måske kunne have været et – lidt mindre – alternativ, men gennemførelsen af dette alternativ faldt væk som realistisk mulighed, især på grund af en markant modstand fra et stort flertal i Ringkøbing-Skjern byråds økonomiudvalg. En undersøgelse dokumenterer nemlig, at der vil være plads til en række testmøller i området, og det er partiernes opfattelse, at der bør etableres en række testmøller i området. Undersøgelsen af Kallemærsk Hede ved Oksbøl viste på samme måde, at der også her bør arbejdes på at finde testpladser fremover. Undersøgelserne har således bidraget til at sandsynliggøre, at det vil være muligt at finde plads til de yderligere 10 testmøller, der er behov for. Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti er således meget tilfreds med, at det er lykkedes i forbindelse med lovforslaget om Østerild at få lavet en aftale om en proces for en helhedsplan for testmøller frem mod år 2020. For partierne er det helt afgørende, at der derved bliver tale om placeringer af testmøller en række forskelligartede steder, herunder i meget høj grad også på landbrugsjord. Ulemperne bliver derved fordelt, og det bliver muligt at se et testcenter i sammenhæng med de i alt 20 testmøller (inklusive den eksisterende prøvestation ved Høvsøre i Lemvig Kommune), som vi skal have i Danmark inden for kort tid.

I forhold til placeringen ved Østerild er det med stor tilfredshed, at partierne kan konstatere, at der nu er tale om en helt ændret forslag. Skovfældningen er blevet reduceret med mere end to tredjedele til maksimalt 450 ha mod en tidligere overgrænse på op til 1.500 ha. Etablering af erstatningsskov bliver nu gennemført i forholdet 1:1,6, hvilket er højere end det, der ville gælde for private, der fælder fredskov. Oprinde-

lig gik forslaget ud på at etablere erstatningsskov i forholdet 1:1. Der bliver endvidere skabt stor sikkerhed for, at erstatningsskoven inden for 5 år bliver ud over den i øvrigt planlagte skovrejsning, og der skal sættes på større sammenhængende områder og adgangsforhold, der ligner statsskovenes. Alt sammen markante natur- og miljøforbedringer.

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har kritiseret den manglende dybde i analyserne om dyre- og planteliv i VVM-redegørelsen. Mens der har været forhandlet, er der kommet en række nye oplysninger frem, herunder feltundersøgelser. Det har forbedret situationen, men forarbejdet til lovforslaget burde have været lavet bedre og grundigere. Derfor er det også meget tilfredsstillende for partierne, at ikrafttrædelsen af loven er blevet udsat til den 1. oktober 2010, og at tiden indtil da skal udnyttes til at lave en detaljeret implementeringsplan og inddrage borgerne i processen. På den måde kan der sikres en langt bedre beskyttelse af dyre- og planteliv i praksis, ligesom kompensation for øget kvælstofudledning og afværgeforanstaltninger m.v. vil kunne blive rigtig effektive og gode.

Hos Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har der været en stor usikkerhed om forholdet til EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti bad derfor professor dr.jur. Peter Pagh udarbejde et notat om EU-juraen med udgangspunkt i EU-Domstolens praksis. Kammeradvokaten har i sin vurdering af de overordnede juridiske synspunkter om, hvordan man skal efterleve direktiverne, givet Peter Pagh ret. I notatet har han påpeget svaghederne i lovforslaget. Det er derfor meget tilfredsstillende, at et af de rejste kritikpunkter har ført til, at der laves ændringer i lovforslaget, så der sikres overensstemmelse med EU-direktiverne. Det andet kritikpunkt handler om de EU-retlige forpligtelser om konsekvensanalyser og afværgeforanstaltninger og dermed om grundlaget for, hvorvidt beslutningen lever op til artikel 6.3 i habitatdirektivet. Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti mener ikke, at der i dag er udarbejdet tilstrækkelig grundige konsekvensanalyser med sikker videnskabelig dokumentation, der kan efterprøves af andre. Partierne er derfor ikke overbevist om, at regeringen har ret, og er i tvivl om, hvortid det foreliggende grundlag opfylder habitatdirektivets artikel 6.3.

Miljøministeren har imidlertid i forhandlingerne fastholdt, at det er ministerens sikre overbevisning, at der ikke er problemer med EU-direktiverne. Ministeren har desuden markeret, at det alene er regeringens ansvar at leve op til bestemmelserne. Miljøministeren har i aftalen givet udtryk for dette. Partierne vælger derfor her at markere, at ansvaret for denne vurdering og dermed for forvaltningen af EU-forpligtelserne alene er ministerens. På den betingelse og med forventninger om, at den planlagte implementeringsplan, der skal udarbejdes i de næste 4 måneder, vil tage vidtrækkende hensyn til dyre- og planteliv også på de områder, hvor vi i dag er i tvivl, har mindretallet valgt at deltage i aftalen.

På en lang række andre områder – både når det gælder kvaliteten af det nationale testcenter, herunder bestræbelserne på at undgå gener og omkostninger for borgerne, og udvikling af Thisted Kommune som en førende energikommune – er der tale om vigtige ændringer og tydelige forbedringer. Der vil

som følge at aftalen blive tale om, at nyeste teknologi løbende vil blive taget i anvendelse på testcentret, så gener for natur og mennesker til stadighed bliver færrest mulige, eksempelvis kan nævnes lysmarkeringen og etablering af så få tekniske støttemaster som muligt.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis mange initiativer har i godt samarbejde med Dansk Folkeparti nu resulteret i et langt bedre beslutningsgrundlag for etablering af et nationalt testcenter for store vindmøller. Dertil kommer et resultat, der på en ansvarlig og god måde afvejer de mange forskellige hensyn – et resultat, der tager markant større hensyn til natur og miljø med mulighed for en meget miljøvenlig implementering. Dertil kommer en helt ny helhedsaftale om opstilling af de resterende op til 8-10 testmøller andre steder i Danmark, hvorved partierne har sikret en åben, grundig, afbalanceret og langtidssikret løsning af denne vanskelige proces.

På den baggrund er Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti forligspartier og vil fortsat i forligskredsen præge udviklingen på de mange områder, hvor der nu skal arbejdes videre både i forhold til et testcenter for store vindmøller, natur og miljø, og når det gælder placeringen af op til yderligere 8-10 store testmøller.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker følgende:

Dansk Folkepartis stillingtagen til testcenteret for store vindmøller i Østerild begrundes i, at Dansk Folkeparti først og fremmest vil sikre danske arbejdspladser og sikre, at Danmark er førende inden for vedvarende energi. Netop ved at have et nationalt testcenter mener Dansk Folkeparti, at Danmark kan være førende på dette område.

Det har herudover været meget vigtigt for Dansk Folkeparti at reducere naturindgrebet, som der var lagt op til i første omgang. Man er nu gået fra at skulle fælde 1.500 ha skov til maksimalt at fælde 450 ha skov i Østerildområdet. Det har samtidig været vigtigt at lave en trappemodel, så det bliver dyrere for vindmølleindustrien at fælde de sidste træer. Herved opnås mere naturgenopretning, og man får en incitamentsstruktur, der indebærer, at vindmølleindustrien fælder færrest mulige træer.

Det har været utrolig vigtigt for Dansk Folkeparti, at der, for så vidt angår ekspropriationer, også bliver en mulighed for, at de ejendomme, der ligger relativt tæt på møllerne, vil kunne få en frivillig ekspropriation, så de berørte borgere kan vælge enten at få en erstatningsordning eller at indgå en klar aftale med staten om opkøb af ejendommen.

Dansk Folkeparti er meget imod, at man tvinger folk væk fra hus og hjem. Dansk Folkeparti mener, at ejendomsretten er ukrænkelig. Det har endvidere været meget vigtigt, at man tænker ny teknologi ind i projektet, og derfor er det glædeligt, at man arbejder med den nyeste teknologi, at der fokuseres på lokalområdet i Thisted Kommune, og at der også lægges vægt på forsknings samarbejdet mellem Aalborg Universitet og Risø DTU, ligesom udbygningen af Hanstholm Havn tænkes ind i en udviklingsplan for området.

Dansk Folkeparti har også lagt vægt på, at det af aftalen fremgår, at der nu kommer et besøgscenter, hvor folk får mu-

lighed for at se området og kan blive præsenteret for formålet med det nationale testcenter for store vindmøller.

Et *mindretal* i udvalget (RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget anbefaler, at lovforslaget forkastes, idet både indholdet og processen må betegnes som skandaløs, og fordi alternative placeringer aldrig seriøst er blevet undersøgt. Indholdsmæssigt vil lovforslaget betyde, at der opstilles et gigantisk teknisk anlæg med meget betydelige støj- og lysgener i århundregammel fredskov, i beskyttede naturområder og i et område med særlige landskabelige kvaliteter. Lovforslaget bryder med en meget gammel praksis for, hvorledes fredskov behandles.

Området i Østerild er karakteriseret ved at være et af de ganske få tilbageværende områder i Danmark, hvor der stadig kan opleves egentlig stilhed og fuldstændig naturligt mørke. Denne helt særlige og sjældne værdi har regeringen og flertallet bag lovforslaget konsekvent negligeret.

Processen før fremsættelsen af lovforslaget må nærmest betegnes som en ren skueproces. Regeringen har på et økonomiudvalgsmøde i efteråret 2009 – uden at iagttage alternative placeringer – besluttet at etablere et testcenter for gigantvindmøller på en navngiven lokalitet, antagelig fordi det samlet set er vurderet som værende den absolut billigste løsning for staten og dermed også indirekte for vindmølleindustrien, og helt uden gennemførelse af cost-benefit-analyser.

Der er udarbejdet en såkaldt VVM-redegørelse af uhyre ringe kvalitet. Udarbejdelsen og indholdet af VVM-redegørelsen bærer præg af stort set alene at være et skrivebordsarbejde med ét formål: at legitimere placeringen af testcenteret i naturområdet og være baggrund for en offentlig debat, der reelt aldrig har indeholdt muligheden for at forkaste placeringen, altså en skueproces.

Arbejdet med lovforslaget har afdækket en række forhold, som er helt uacceptable.

For det første, at der skal fældes mellem 400 og 600 ha skov. Med undtagelse af den erstatningsskov på ca. 100 ha, der rejses ved Thisted, vil det ikke med 100 procent sikkerhed kunne siges, at der kommer ny erstatningsskov, da den resterende erstatningsskov primært skal etableres som privat skovrejsning. Privat skovrejsning betalt af Østerildpuljen risikerer i en årrække at træde i stedet for skovrejsning, som private i stedet ville have etableret under de i dag eksisterende støttemuligheder.

For det andet har VVM-redegørelsen ikke opfyldt kravene til EU-bestemmelser. Derfor må partierne bag lovforslaget i sidste øjeblik udarbejde ændringsforslag, som forsøger at lappe på dette forhold.

For det tredje er VVM-redegørelsen, som ligger til grund for lovforslaget, fyldt med mangler. Blandt andet er den omtalte screening af eventuelle alternative placeringer helt uden værdi. Eksempelvis er en alternativ placering ved Stauning end ikke vurderet og dermed medtaget i VVM-redegørelsen. Dette alternativ kom først ind i processen på et meget sent tidspunkt og er alene blevet vurderet på baggrund af et forslag fra Danmarks Naturfredningsforening til alternative placeringer. Herefter lavede ministeren en meget overfladisk alterna-

tiv vurderingsrapport af to lokaliteter, nemlig ved Kallemærsk Hede og ved Stauning. For Staunings vedkommende viste den ministerielle rapport, at en placering ikke var mulig, da Stauning Lufthavn i givet fald skulle lukkes. Og en placering i Stauning ville – ifølge rapporten – medføre mindst 118 ekspropriationer.

Begge påstande viste sig at være usande. På baggrund af spørgsmål fra oppositionen kunne det dokumenteres, at lufthavnen alligevel ville kunne opretholde sin nuværende status. På samme måde blev det dokumenteret, at ministerens rapport om alternative placeringer ved Stauning var fuldstændig usejls i vurderingen af antallet af ekspropriationer. Med en mere optimeret placering af testmøllerne kunne det alene ud fra en vurdering foretaget på baggrund af kortmateriale ses, at antallet af ekspropriationer var langt mindre. Herefter meddelte ministeren, at antallet af ekspropriationer ved placering af syv møller nu kun resulterede i maksimalt 32. I allersidste fase af forhandlingerne om lovforslaget blev også dette tal korrigeret ned til ca. 24 ekspropriationer, da det kunne afsløres, at ministeren ikke havde brugt de samme støjkræfter fra en mølleopstilling ved Østerild som ved den alternative placering ved Stauning – til ugunst for vurderingen af, hvorvidt en alternativ placering ved Stauning i givet fald ville kunne gennemføres.

Ingen ved reelt i dag, om det sidste tal på 24 ekspropriationer kunne blive endnu mindre. Der har nemlig ikke – angiveligt af tidsmæssige grunde – været politisk vilje til en tilbundsående vurdering. Men til trods herfor kan det med sikkerhed siges, at såfremt et testcenter med seks eller fem møller placeres ved Stauning, vil antallet af ekspropriationer kunne reduceres yderligere og komme ned på et acceptabelt niveau. Det er derfor muligt at lave et testcenter på landbrugsjord i stedet for i fredskov og beskyttet natur, og Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder som minimum, at dette alternativ burde undersøges fuldstændigt i en dialog med Ringkøbing-Skjern Kommune.

Mest optimalt ville et seriøst og grundigt forarbejde fra miljøministeren forud for politiske forhandlinger om placering af et testcenter have afdækket tre til fem alternative placeringer med fordele og ulemper. På den baggrund kunne både en folkelig debat være blevet gennemført og en endelig placering være fundet, afvejende både hensynet til vindmølleindustrien, forskningsmulighederne og natur og landskab.

Mindretallet er enig i, at der skal etableres et testcenter for vindmøller i Danmark, men mindretallet finder ikke, at målet helliger midlet.

Et *andet mindretal* i udvalget (IA) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Liberal Alliance, Siumut, Tjødvaldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til titlen

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, S, DF, SF, KF og Per Ørum Jørgensen (UFG)):

1) *Fodnote 1* udgår.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 8]

Til § 8

2) Efter stk. 1 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. Rydningen af skov efter stk. 1 begrænses til 450 ha i alt, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis sikring af opfyldelse af de internationale standarder for vindmålinger tilsiger det, kan miljøministeren give dispensation fra stk. 2 til rydning af yderligere op til 100 ha. Den samlede skovrydning kan ikke overstige 550 ha.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

[Sikring af at skovrydningen begrænses til 450 ha op til maksimalt 550 ha]

Til § 15

3) Efter stk. 3 indsættes som nye stykker:

»Stk. 4. Ejeren af en beboelsesejendom, der er beliggende inden for 1.500 m fra nærmeste mølleplads, kan anmode miljøministeren om at købe ejendommen til en pris svarende til den seneste offentlige ejendomsvurdering fratrukket ekspropriationserstatning for ekspropriation efter stk. 2 og udbetalt værditab efter §§ 17-20.

Stk. 5. Anmodning om overtagelse kan kun ske, såfremt ejeren har fremsat krav om betaling for værditab, jf. § 9, stk. 3, i lov om fremme af vedvarende energi og §§ 17-20. Anmodningen skal indgives til miljøministeren, senest 4 uger efter at taksationsmyndigheden har taget stilling til kravet om værditabsbetaling, jf. § 7 i lov om fremme af vedvarende energi.

Stk. 6. Miljøministeren kan tillade, at anmodning efter stk. 5 indgives senere, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 7. Ejeren af en ejendom kan ikke anmode om overtagelse efter stk. 4, hvis miljøministeren beslutter at ekspropriere ejendomsretten til hele ejendommen.

Stk. 8. Anmodning om overtagelse efter stk. 4 afskærer ejeren fra retten til at modtage værditabsbetaling efter lov om fremme af vedvarende energi, jf. §§ 17-20, for den pågældende ejendom.

Stk. 9. Miljøministeren kan fremsætte krav om værditabsbetaling indtil 3 måneder efter overtagelsen for ejendomme overtaget efter stk. 4.

Stk. 10. Miljøministeren kan fastsætte regler om den nærmere fremgangsmåde for og indhold af overtagelsesordningen.«

[Mulighed for anmodning om statens overtagelse af visse beboelsesejendomme]

Til § 19

4) I *stk. 1* ændres »31. december 2010« til: »31. marts 2011«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 10]

Til § 21

5) I *stk. 2* ændres »1. juli 2010« til: »1. oktober 2010«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 10]

Til § 22

6) I *stk. 2, 1. pkt.*, udgår »eller tekniske anlæg«.
[Lovteknisk præcisering]

7) I *stk. 2* indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:
»Tilsvarende gælder for kommunalbestyrelsens adgang til at meddele tilladelse til at opføre tekniske anlæg i vindfeltet.«
[Lovteknisk præcisering]

Til § 23

8) I *stk. 2* udgår »§ 29 a i lov om naturbeskyttelse, § 6 a, stk. 1 og 2, og § 7 i lov om jagt og vildtforvaltning samt«.
[Bortfald af bestemmelser, der ophæver bestemmelser, der gennemfører artsbeskyttelsen i fuglebeskyttelses- og habitatdirektivet]

9) I *stk. 2* indsættes efter »i lov om skove« ordene: »og kapitel 6, 9 og 10 i lov om vandløb«.
[Indsættelse af bestemmelse om ophævelse af bestemmelser fra vandløbsloven]

Til § 27

10) I *stk. 1* ændres »1. juli 2010« til: »1. oktober 2010«.
[Ændret ikrafttrædelsesdato]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 8.

Til nr. 2

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at der på baggrund af foreløbige vurderinger af behovet for skovrydning i første omgang er tale om en rydning i størrelsesordenen 700-800 ha, og at der, i takt med at vindmøllerne bliver højere, på et senere tidspunkt kan blive behov for en yderligere rydning, således at den samlede skovrydning i værste fald kan nå op i størrelsesordenen 1.200 ha.

Der er gennemført tekniske undersøgelser, der afklarer, hvilket omfang der er absolut nødvendigt i forhold til at kunne drive det nationale testcenter optimalt. Desuden har vindmølleindustrien og Risø DTU justeret projektet, hvorefter de to sydligste prøvepladser etableres som skovtestprøvepladser for

prototypevindmøller. Det bevirker, at kravene til skovrydning i forhold til de to sydligste møller er mindre.

Da det er afgørende vigtigt, at der ikke fældes mere skov end absolut nødvendigt, sættes der med ændringsforslaget loft over skovrydningen, der herved begrænses til 450 ha.

Hvis det viser sig nødvendigt af hensyn til at sikre opfyldelse af de internationale standarder for vindmålinger, kan miljøministeren efter ændringsforslaget give dispensation til rydning af op til yderligere 100 ha. Ansøgning om dispensation skal drøftes med partierne bag aftalen om Østerild og en helhedsløsning for placering af testvindmøller frem mod 2020, forinden dispensation gives.

Til nr. 3

Ved VE-lovens værditabsordning sikres det, at ejere af fast ejendom i området, der lider et tab som følge af opstilling af vindmøllerne, kan få dækket tabet, når det er over 1 pct. af ejendommens værdi.

Ved ændringsforslaget gives ejere af beboelsesejendomme derudover mulighed for at sælge deres ejendom til staten, hvis beboelsen ligger inden for en afstand af 1.500 m fra en testmølleplads. Salgsprisen udgør den seneste offentlige vurdering fratrukket eventuel ekspropriationserstatning og eventuelt udbetalt værditab efter §§ 17-20 og VE-lovens regler om værditab.

Ordnningen omfatter ikke beboelsesejendomme, hvor der træffes beslutning om ekspropriation af ejendomsretten til hele ejendommen efter lovforslagets § 15, stk. 2, herunder de fem ejendomme, der ligger inden for 44-dB-støjzonen. Beboelsesejendomme, hvor der alene er foretaget ekspropriation af en del af ejendommen, eller hvor ekspropriationen alene medfører en delvis begrænsning i ejendomsretten (eksempelvis, hvor der tinglyses servitut om begrænsning i muligheden for skovtilplantning), er dog omfattet af ordningen. I disse tilfælde skal ekspropriationserstatningen dog fratrækkes ved beregning af salgsprisen.

Anmodning om overtagelse forudsætter, at ejeren har søgt om værditabsersatning inden for fristerne i VE-loven. Anmodningen skal indgives, inden 4 uger efter at taksationsmyndigheden har taget stilling til kravet om værditabsbetaling. Miljøministeren kan dispensere fra fristen, hvis der foreligger særlige forhold, herunder hvis ejendommen har været forsøgt eksproprieret til fuldstændig afståelse og dette må opgives.

For ejendomme, der er overtaget efter ordningen, kan miljøministeren fremsætte krav på betaling for værditab i indtil 3 måneder efter overtagelsen.

Til nr. 4 og 5

Ændringerne er en konsekvens af ændringen af § 27 om ikrafttrædelsestidspunktet.

Til nr. 6 og 7

Efter lovforslagets § 22, stk. 2, 1. pkt., begrænses kommunalbestyrelsens adgang til at meddele tilladelse til at opføre bygninger og tekniske anlæg af mere end 12 meters højde til tilfælde, hvor disse ikke vil påvirke eller ændre vindfeltets funktion negativt i forhold til testcenteret.

Efter lovforslagets § 22, stk. 2, 2. pkt., gælder denne begrænsning ikke for bygninger, der opføres som tilbygninger eller bygninger i tilknytning til eksisterende byggeri.

Med ændringsforslaget præciseres det, at undtagelsen i § 22, stk. 2, 2. pkt., ikke finder anvendelse ved tilladelse til opførelse af tekniske anlæg som eksempelvis vindmøller og master. Selv om et teknisk anlæg opføres i tilknytning til eksisterende byggeri, kan der således alene meddeles tilladelse til opførelse, hvis vindfeltets funktion ikke derved ændres eller påvirkes negativt i forhold til testcenteret.

Da vindfeltet er beliggende i beskyttelseszonen, vil opførelse af vindmøller i vindfeltet endvidere være omfattet af lovforslagets § 22, stk. 1.

Til nr. 8

Fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet rummer en række forbudsbestemmelser, der varetager artsbeskyttelsen i forhold til fugle og særligt beskyttede arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Med anlægsloven er det forudsat, at etablering og drift af testcenteret som udgangspunkt kan ske inden for rammerne af disse forbudsbestemmelser. Det har således været en forudsætning, at anlæg og drift af testcenteret ikke nødvendiggør en anvendelse af direktivets undtagelsesbestemmelser, at de nævnte forbud respekteres, og at det nuværende beskyttelsesniveau dermed opretholdes.

Netop af hensyn til dette er miljøministeren ved anlægslovens § 9, stk. 1 og 2, bemyndiget til at iværksætte afværgeforanstaltninger med henblik på at sikre, at bl.a. den økologiske funktionalitet kan opretholdes i forhold til yngle- og rasteområder for særligt beskyttede arter (bilag IV).

Reglerne om artsbeskyttelse fremgår af habitatdirektivets art. 12 og fuglebeskyttelsesdirektivets art. 5, der er gennemført i dansk ret bl.a. ved naturbeskyttelseslovens § 29 a og jagt- og vildtforvaltningslovens § 6 a, stk. 1 og 2, og § 7.

Af lovforslagets § 23, stk. 2, fremgår det, at anlægsloven træder i stedet for en række bestemmelser om artsbeskyttelse i jagt- og vildtforvaltningsloven og naturbeskyttelsesloven.

Efter EU-domstolens praksis er der imidlertid et krav om, at direktivernes forbud i forbindelse med artsbeskyttelse gennemføres ved et generelt og absolut forbud i lovgivningen, og forbuddene kan alene fraviges under betingelser fastsat i direktiverne.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at foreslå regler, der kan skabe tvivl om, hvorvidt EU-regler er gennemført tilstrækkelig præcist. Med denne ændring sikres det derfor, at artsbeskyttelsen i naturbeskyttelsesloven og jagt- og vildtfor-

valtningsloven fortsat finder anvendelse inden for testcenterets område, og at der således fortsat er et generelt og absolut forbud i lovgivningen.

Der vil fortsat blive iværksat en række afværgeforanstaltninger med hjemmel i anlægslovens § 9, stk. 1 og 2, med henblik på at sikre overholdelse af både nationale regler og direktivregler vedrørende artsbeskyttelse. For eksempel vil der for at understøtte den økologiske funktionalitet for området blive etableret nye yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, hvis eksisterende områder ødelægges af anlægsarbejdet.

Ændringen medfører, at hvis der mod forventning skulle vise sig behov for at fravige bestemmelserne om artsbeskyttelse, vil eventuelle dispensationer som hidtil skulle meddeles efter de relevante bestemmelser i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 6, og jagt- og vildtforvaltningslovens § 46, stk. 2. Disse bestemmelser sikrer, at eventuelle dispensationer alene kan meddeles i overensstemmelse med betingelserne i fuglebeskyttelsesdirektivets art. 9 og habitatdirektivets art. 16 for at fravige de nævnte forbud.

Som oplyst i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 3.1 og 3.2, er der i forbindelse med lovgivningsprocessen i øvrigt sikret en varetagelse af de hensyn til beskyttede arter, som efter lovgivningens almindelige regler skulle have været varetaget bl.a. i forbindelse med planlægning efter planloven og ved dispensation fra naturbeskyttelseslovens regler om beskyttede naturtyper og skovbyggelinjen, jf. §§ 7 og 11 i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007.

Til nr. 9

Ændringsforslaget indebærer, at Folketingets behandling træder i stedet for vandløbsmyndighedens behandling af sager efter vandløbslovens kapitel 6, 9 og 10.

Efter lovforslagets § 23, stk. 2, vedrører bestemmelsen alene arbejder, der er omfattet af lovforslagets kapitel 2 og 3. Bestemmelsen tænkes således anvendt ved etablering af de vådområder, jf. lovforslagets § 9, stk. 3, der skal opfange den ekstra kvælstofmængde, der udledes ved skovrydningen. Det kan i forbindelse hermed være nødvendigt at tilstoppe grøfter på steder, hvor topografi og omgivelserne egner sig.

Til nr. 10

Med ændringen ændres ikrafttrædelsesdatoen til den 1. oktober 2010.

Peter Juel Jensen (V) nfm.d. Eyvind Vesselbo (V) Erling Bonnesen (V) Birgitte Josefsen (V) Hans Christian Thoning (V) Jørn Dohrmann (DF) Liselott Blixt (DF) Per Ørum Jørgensen (UFG) Tage Leegaard (KF) Torben Hansen (S) Mette Gjerskov (S) Flemming Møller Mortensen (S) Ida Auken (SF) fmd. Steen Gade (SF) Johs. Poulsen (RV) Per Clausen (EL) Sofia Rossen

(IA)

Liberal Alliance, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 206

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra miljøministeren
2	Presseinvitation af 14/4-10: »Høring om det nationale testcenter for vindmøller i Østerild«, fra miljøministeren
3	Invitation til og program for eksperthøring 20/4-10, fra miljøministeren
4	Pressemeddelelse af 20/4-10: »Åben høring om testcenter for vindmøller«, fra miljøministeren
5	Kopi af svarbrev af 19/4-10 fra Vindmølleindustrien
6	Power point-slides fra miljøministerens tekniske gennemgang af lovforslaget 14/4-10
7	Kopi af brev fra Vindmølleindustrien vedrørende testcenteret i Østerild samt ministerens svar, fra miljøministeren
8	Henvendelse fra Morsø Kommune
9	Henvendelse af 25/4-10 fra Hanne Slot
10	Henvendelse af 22/4-10 fra Egon Bennetsen, Frøstrup
11	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
12	Henvendelse af 3/5-10 fra Jørgen Poulsen, Thisted
13	Henvendelse fra Aalborg Industri- & Handelskammer
14	Henvendelse af 6/5-10 fra Lene Flarup, Frøstrup
15	Henvendelse af 8/5-10 fra Peter Rørdam, Viborg
16	Pressemeddelelse af 10/5-10: »Nye rapporter om det nationale testcenter«, fra miljøministeren
17	Henvendelse af 10/5-10 fra Landsforeningen for Bedre Miljø
18	Henvendelse af 22/3-10 fra Frede Hvelplund, Aalborg Ø
19	Henvendelse af 10/5-10 fra Niels Erik Fischer, Frøstrup
20	Henvendelse af 22/3-10 fra Landsforeningen for Bedre Miljø
21	Henvendelse af 24/4-10 fra Lene Overgaard
22	Henvendelse fra Lokallisten Thy
23	Henvendelse fra Lasse Middelboe, Frøstrup
24	Henvendelse fra Lene Flarup og Mogens Bagger, Frøstrup
25	Henvendelse fra Peter Rørdam, Viborg
26	Henvendelse af 1/3-10 fra Carl Harding Sørensen, Viby J
27	Henvendelse af 23/2-10 fra Nepenthes
28	Oversigt over henvendelser, spørgsmål/svar samt øvrigt materiale, modtaget inden lovforslagets fremsættelse
29	Kopi af økonomi- og erhvervsministerens svar på Det Energipolitiske Udvalgs spørgsmål 98 vedrørende Region Midtjyllands henvendelse i 2007 om etablering af et testcenter for vindmøller
30	Henvendelse af 15/4-10 fra Hanne og Niels Refslund, København Ø
31	Orientering om mulige alternative placeringer, naturkompensationer, forholdet til EU-regler og finansiering m.v., fra miljøministeren
32	1. udkast til betænkning

Bilagsnr.	Titel
33	Diverse notater, fra miljøministeren
34	Henvendelse af 20/5-10 fra Aalborg Havn A/S
35	Henvendelse af 20/5-10 fra Frie Elforbrugere
36	Henvendelse af 17/5-10 fra Nini Jolander og Carsten Kirstein, Frøstrup
37	Henvendelse af 20/5-10 fra Landsforeningen for Bedre Miljø
38	Henvendelse fra Nini Jolander og Carsten Kirstein, Frøstrup
39	Henvendelse fra Aalborg Industri- & Handelskammer
40	Henvendelse af 26/5-10 fra Peter Rørdam, Viborg
41	Notat fra DMU af 7/5-10 om Kallesmærsk Hede, Ringkøbing Fjord og Østerild Klitplantage, fra miljøministeren
42	Notat af 12/5-10 fra Risø DTU samt notater om EU-problemstillinger, fra miljøministeren
43	Diverse notater, fra miljøministeren
44	Betækningsbidrag fra miljøministeren, V, S, DF, SF og KF samt ændringsforslag fra miljøministeren
45	Pressemeddelelse af 28/5-10 »Aftale om nationalt testcenter«

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 206

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan bekræfte, at Vullum Sø er registreret som habitatområde efter habitatdirektivet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, på hvilket grundlag man har vurderet konsekvenserne af skovrydningen for habitatområdet ved Vullum Sø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om Miljøministeriet på det bedste videnskabelige grundlag kan afvise, at habitatområdets udpegede værdier kan blive skadet ved etablering af testcenteret, således at habitatdirektivets krav overholdes, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren kan bekræfte, at etableringen af testcenteret for vindmøller i de to fredskove Østerild Klitplantage og Hjardemål Plantage i Thy er i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om Danmark med etableringen af testcenteret for vindmøller juridisk vil kunne efterleve FN's biodiversitetskonvention og Ramsarkonventionen om at beskytte dyr og planter og deres habitater, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan beskyttelsen (afværgeforanstaltningerne) af disse dyr og planter vil blive gennemført i praksis, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om Danmark med etableringen af testcenteret for vindmøller vil kunne efterleve national lovgivning, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om det er lovligt at lægge en undersøgelse, der ikke giver et fuldstændigt billede af relevante forekomster og dyr og planter i området, til

- grund for danmarkshistoriens største fældning af skov, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om kommentar til henvendelse fra Morsø Kommune, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om en redegørelse for tidligere tilfælde, hvor VVM-redegørelsen er foretaget på samme korte tid som ved Østerild projektet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvilken type af testcenter der vil kunne etableres, hvis prisen for at teste en vindmølle skal kunne konkurrere med prisen for at teste vindmøller, f.eks. i England, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvordan man vil udvælge, hvilke firmaer der kan teste vindmøller, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvilke regler for udbud og erhvervsstøtte der gælder for testpladser, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om en redegørelse for baggrunden for, at regeringen har valgt en model med at sælge fire testpladser og udbyde de resterende tre testpladser, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvad prisen er pr. år for at teste en vindmølle på testpladser i andre lande, f.eks. England og Tyskland, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvad prisen bliver for at teste en mølle pr. år ved det nuværende forslag til placering i Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilken indflydelse det vil få for industrien og følgeindustri samt underleverandører, hvis vindmøllevirksomheder fra f.eks. Norge eller Korea tester møller på testcenteret i Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om der har været overvejelser om at lave et internationalt testcenter f.eks. i Danmark eller i England, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om kommentar til henvendelse af 25/4-10 fra Hanne Slot, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til henvendelse af 22/4-10 fra Egon Bennetsen, Frøstrup, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvilke afstandskriterier regeringen anvender til at vurdere, om et kommende nationalt testcenter for vindmøller ligger uden for EF-fuglebeskyttelsesområder, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, efter hvilke betingelser den fremlagte VVM-redegørelse for placeringen af testcenteret ved Østerild Klitplantage er udført og udregnet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om ministeren kan bekræfte, at hun ikke arbejder med at finde alternativer til en placering af testcenteret for vindmøller i Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om ministeren vil afkræfte, at der er indgået en forhåndsftale mellem regeringen og Socialdemokraterne om placering af et nationalt testcenter for store vindmøller, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

- 25 Spm., om ministeren vil be- eller afkræfte, at der er lavet en forhåndsftale med Thisted Kommune om 20 mio. kr. til nyplantning af skov i Thisted Kommune, hvis det nationale testcenter for store vindmøller placeres ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvorfor ministeren har valgt at fravælge hensynet til fredet eller beskyttet natur ved screeningen for at finde pladser til de testcentre for vindmøller, som skal supplere det planlagte testcenter ved Østerild i Thisted Kommune, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om kommentar til henvendelse af 3/5-10 fra Jørgen Poulsen, Thisted, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om kommentar til henvendelse fra Aalborg Industri- & Handelskammer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om kommentar til henvendelse af 6/5-10 fra Lene Flarup, Frøstrup, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om kommentar til henvendelse af 8/5-10 fra Peter Rørdam, Viborg, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, hvilke nationale og internationale certificeringskrav med relevante henvisninger der er gældende for det kommende testcenter for store vindmøller ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om kommentar til henvendelse af 10/5-10 fra Landsforeningen for Bedre Miljø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om, hvorfor der ikke er blevet udarbejdet VVM-undersøgelser for de to alternativer til en placering af testcenteret for store vindmøller ved Østerild, som ministeren har valgt at undersøge nærmere, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvorfor ministeren har droppet at undersøge området ved Bredebro som et alternativ til placeringen af vindmølletestcenteret ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm., om placeringen af testcenteret ved Østerild skyldes, at de budgettede indtægter fra vindmølleindustriens betaling for leje af testpladserne kun rækker til at finansiere en placering på et statsligt område, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvilke løfter om udvikling og tilførsel af arbejdspladser Thisted Kommune har fået i forbindelse med etableringen af et testcenter for store vindmøller ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm., om ministeren mener, at det er nødvendigt at få vedtaget en lov om placeringen af et testcenter for store vindmøller inden sommerferien, eller at det er nok at indgå en aftale med Folketingets partier, der kan sikre, at der bliver opført et testcenter for vindmøller, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om, hvorfor der ifølge ministeren er beskrevet forskellige konsekvenszoner for vindmøllerne i tekst og illustration i VVM-redegørelsen, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om, hvorfor den hidtil anvendte beregningsmodel ikke er anvendt i dette projekt, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

- 40 Spm., om ministeren er enig i, at Thisted og Hanstholm by samt dele af Nationalpark Thy bliver påvirket af vindmøllerne, idet de er en del af »mellemzonen«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om kommentar til henvendelse af 22/3-10 fra Frede Hvelplund, Aalborg Ø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om kommentar til henvendelse fra Niels Erik Fischer, Frøstrup, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om kommentar til henvendelse af 22/3-10 fra Landsforeningen for Bedre Miljø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om kommentar til diverse henvendelser vedrørende lovforslaget, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om kommentar til henvendelse af 15/4-10 fra Hanne og Niels Refslund, København Ø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm., om det er korrekt, som oplyst i Ringkøbing Dagblad 15/5-10, at Ringkøbing-Skjern Kommune i mindst to tilfælde har henvendt sig til Miljøministeriet med positive tilkendegivelser i forhold til at lægge det nationale testcenter for store vindmøller ved Stauning Lufthavn, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm., om det er korrekt, at møllerne i det nationale testcenter for store vindmøller godt kan stå forskudt for hinanden og ikke behøver at stå på en lige linje, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om, hvorfor screeningen for at finde en placering til det nationale testcenter ikke har taget højde for, at vindmøllerne ikke behøver at stå på en linje, men godt kan stå forskudt for hinanden, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om, hvordan ministeren har orienteret Folketinget om mulighederne for, at vindmøllerne i det nye nationale testcenter kunne stå forskudt for hinanden og ikke behøver at stå på en lige linje, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om, hvilke muligheder der er for at drive Stauning Lufthavn videre, hvis der etableres et nationalt testcenter i området, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om, hvilke muligheder der er for at drive Stauning Lufthavn videre under en eller anden form ved etableringen af et nationalt testcenter for store vindmøller i området med henholdsvis 5, 6 eller 7 vindmøller, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm. om en redegørelse for den forventede størrelse og vægt af møllens maskinhus, generator og vinger ved en 250 meter høj vindmølle samt for, hvordan man forventer, at disse dele skal transporteres til og fra et testcenter for store vindmøller ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 53 Spm. om kommentar til henvendelse af 20/5-10 fra Aalborg Havn A/S, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 54 Spm. om kommentar til henvendelse af 20/5-10 fra Frie Elforbrugere, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

- 55 Spm. om kommentar til henvendelse fra Nini Jolander og Carsten Kirstein, Frøstrup, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 56 Spm. om kommentar til henvendelsen af 20/5-10 fra Landsforeningen for Bedre Miljø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 57 Spm. om at fremsende det notat udarbejdet af professor Peter Pagh, som omtales i Morgenavisen Jyllandsposten 21/5-10 i artiklen »Østerild: EU-jura giver problemer«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 58 Spm. om, i hvilket omfang der vil kunne opretholdes flyaktivitet på Stau-ning Lufthavn, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 59 Spm. om, i hvilket omfang der vil kunne opretholdes flyaktivitet på Stau-ning Lufthavn, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 60 Spm. om, i hvilket omfang der vil kunne opretholdes flyaktivitet på Stau-ning Lufthavn, såfremt et kommende vindmølletestcenter indeholdende henholdsvis fem eller seks møller placeres syd for flyvepladsen optimeret med ny teknologi, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 61 Spm. om, hvad vindmølleindustriens holdning er til placering af et kom-mende testcenter, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 62 Spm. om, hvor mange møller af testtypen regeringen mener kan placeres ved Kallesmærsk Hede, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 63 Spm. om, hvorfor regeringen ikke er indstillet på at undersøge muligheden for placering af et testcenter i de 17 områder, som kommuner har peget på som potentiale for møller af denne type, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 64 Spm. om, hvorfor ministeren ikke i den såkaldte rapport om placering af et nationalt testcenter for vindmøller ved Ringkøbing Fjord har belyst en pla-cering, som optimeres med henblik på at opnå færrest mulige ekspropria-tioner, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 65 Spm. om, hvordan regeringen med 100 procent. sikkerhed vil garantere, at skov, der etableres af private jordejere som erstatning for fældningen i Østerild, ikke blot er skov, der i et eller andet omfang alligevel ville blive etableret under de allerede eksisterende skovrejsningsordninger, til miljø-ministeren, og ministerens svar herpå
- 66 Spm. om, i hvilket omfang et testcenter for store vindmøller ved Østerild vil påvirke Thisted Lufthavn, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 67 Spm., om Thisted Lufthavn ikke umiddelbart vil kunne få ruteflyvning med større rutefly i fremtiden, såfremt der etableres et vindmølletestcenter ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 68 Spm. om, hvorfor skovfældning ifølge Miljøministeriets egen afrapporte-ring stort set ingen negativ betydning har for kronvildtet ved Østerild, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 69 Spm., om Østerild og Hjardemål Klitplantager har karakter af »uspoleret natur«, som beskrevet i regeringsgrundlaget 2020 »Viden, vækst, velstand, velfærd«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 70 Spm. om begrundelse for, at Skov- og Naturstyrelsen i sin hidtidige for-valtningsplan for Østerild Plantage har fastslået, at »Der planlægges ikke

- rydning af større skovbevoksede arealer i Østerild Plantage«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 71 Spm., om der ikke er foretaget feltstudier ved Østerild og Hjørdemål Klitplantager i forbindelse med udarbejdelse af VVM-redegørelsen og lovforslaget, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 72 Spm. om opfattelse af naturværdierne, artsrigdommen og biodiversiteten i Østerild og Hjørdemål Klitplantager, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 73 Spm. om at redegøre for beliggenheden af testcentre for prototypevindmøller i udlandet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 74 Spm. om, hvad »fuldskalaafprøvning af en vindmølleparks samspil med energisystemet« dækker over, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 75 Spm., om prototypemøllernes påvirkning af elnettet også vil kunne afprøves fra to mindre, men nærtliggende testcentre, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 76 Spm. om, hvornår det forventes at store vindmøllers »påvirkning af elnettet« alternativt kan simuleres med computer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 77 Spm., om der på noget tidspunkt er overvejet etablering af et testcenter af den pågældende slags på en dæmning eller en kunstig ø, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 78 Spm. om, hvorvidt ministeren vil påbegynde etableringen af testcenteret, inden samtlige testpladser er solgt eller udlejet for en længere periode, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 79 Spm. om, hvorvidt testpladserne kan tilsikres møllefabrikanter, der er arbejdsgivere i Danmark, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 80 Spm., om ministeren kan bekræfte, at det er muligt at kombinere etableringen af et nationalt testcenter for store vindmøller ved Stauning, samtidig med at lufthavnen kan drives videre m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 81 Spm., om ministeren vil oversende det notat, som Statens Luftfartsvæsen har fremsendt om muligheden for at drive Stauning Lufthavn videre sideløbende med etableringen af et nationalt testcenter for vindmøller m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 82 Spm. om kommentar til henvendelse fra Nini Jolander og Carsten Kirstein, Frøstrup, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 83 Spm. om kommentar til henvendelse fra Aalborg Industri- & Handelskammer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 84 Spm. om kommentar til henvendelse af 26/5-10 fra Peter Rørdam, Viborg, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti om et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild som en del af en helhedsløsning for placering af testmøller frem mod 2020

Danmark skal have et nationalt testcenter for store vindmøller. For det første fordi vi skal fastholde og udbygge den danske førerposition inden for vindsektoren for at sikre arbejdspladser og indtjening. For det andet fordi vi skal have mere vindenergi i vores fælles bestræbelser på at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler. Dér, hvor man tester møllerne, bliver også dér, hvor man udvikler dem og et langt stykke hen ad vejen producerer dem. Derfor skal Danmark have et nationalt testcenter, som giver både industrien og forskningsinstitutionerne de optimale muligheder for at være og blive i front. Testcenteret kan dermed være med til at sikre danske arbejdspladser inden for udvikling og produktion af vindmøller både for vindmøllelevirsomheder og for rækken af underleverandører.

Det har været afgørende vigtigt, at der samtidig med etablering af testcenteret tilrettelægges en proces for en helhedsløsning, der omfatter de yderligere testmøller, der skal placeres indtil 2020, så placeringen af testmøller sker ud fra en samlet afvejning. Som led indgår i aftalen et arbejde med at undersøge muligheden for yderligere at reducere de gældende afstandskrav til store veje og jernbaner.

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti har indgået aftale om, at Danmark får et nationalt testcenter for store vindmøller, og at det bliver placeret i Østerild. Aftalen er et udtryk for en afvejning mellem nødvendigheden af at etablere et nationalt testcenter og den påvirkning, som et så stort anlægsprojekt har på omgivelserne, og er resultatet af partiernes bestræbelser på, at etablering af centeret kan blive så skånsomt for naturen og miljøet som muligt.

Placering af et nationalt testcenter i Østerild

Det har været afgørende vigtigt for aftaleparterne at sikre, at der er fundet den mest hensigtsmæssige placering af det nationale testcenter efter vægtning af alle de forskellige forhold, der gør sig gældende, og at de overordnede energi-, forsknings- og erhvervshensyn er blevet afbalanceret i forhold til miljø- og naturhensyn.

Aftaleparterne ønsker både at skabe det nødvendige fundament for Danmarks fortsatte førerposition i udviklingen af vindteknologi og grøn IQ og at sikre natur og miljø.

Derfor er der som supplement til projektet ved Østerild på foranledning af Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti blevet foretaget yderligere undersøgelser af to områder – nemlig et område ved Kallesmærsk Hede, som kan præstere de optimale vindforhold for industrien, og et område ved Stauning, som Danmarks Naturfredningsforening har foreslået.

De yderligere undersøgelser har været yderst nyttige. Dels fordi de har gjort det muligt for partierne at foretage en afbalanceret vægtning af flere placeringer, dels fordi de har vist visse muligheder i forhold til det fremadrettede arbejde omkring placering af de yderligere testmøller frem mod 2020. Området ved Kallesmærsk Hede er ikke umiddelbart egnet til placering af et nationalt testcenter på grund af Forsvarets interesser, EF-fuglebeskyttelsesområder og de mange skovarealer. Området ved Stauning er ikke fundet egnet, fordi Ringkøbing-Skjerns borgmester ikke finder det nødvendige antal ekspropriationer acceptabelt, på grund af indvirkning på Stauning Lufthavn, og fordi en placering her vil påvirke ind i et EF-fuglebeskyttelsesområde. Ringkøbing-Skjern Kommune vil derfor alene satse på, at der i området kan etableres testpladser, som industrien har behov for udover det nationale testcenter frem mod 2020.

Efter en samlet vægtning er aftaleparterne således enige om, at det mest hensigtsmæssige sted, der kan opfylde industriens og forskningsinstitutionernes krav til et nationalt testcenter samtidig med, at antallet af ekspropriationer holdes på et absolut minimum, er Østerild. Samtidig har partierne aftalt en lang række ændringer, som betyder en mere skånsom påvirkning af natur og miljø. Partierne har bl.a. på baggrund af

målinger gennemført i området nedbragt omfanget af skovrydning til en tredjedel af det oprindelige worst-case. Aftaleparterne er endvidere opmærksomme den dynamik, som projektet rummer i og med, at testcenteret etableres over en årrække parallelt med udviklingen i nye teknologiske løsninger, hvilket kan muliggøre, at omfanget af skovrydningen reelt bliver endnu mindre.

Helhedsløsning for placering af testmøller frem mod 2020

Aftaleparterne er enige om, at etablering af et nationalt testcenter i Østerild skal ses som en del af en fremadrettet helhedsløsning for placering af testmøllepladser frem mod 2020.

Partierne har aftalt en konkret proces, hvorefter parterne drøfter

- antal møller,
- kriterier,
- proces og
- tidsplan, der skal føre til konkrete forslag inden årets udgang til videre handling for identificerede arealer med henblik på imødekomme af vindmølleindustriens behov.

En tværministeriel arbejdsgruppe er i gang med at gennemgå mulighederne for at finde egnede arealer til opstilling af testmøller. I forbindelse hermed er alle landets kommuner blevet bedt om at melde områder ind, som kommunerne finder relevante i denne sammenhæng. Følgende 10 kommuner har meldt positivt tilbage i forbindelse med at finde yderligere testpladser frem mod 2020: Aalborg, Frederikshavn, Randers, Ringkøbing-Skjern, Ikast-Brande, Vesthimmerland, Esbjerg, Varde, Læsø og Tønder kommuner, heraf 8 med konkrete arealer, jf. bilag A med kortbilag.

Områderne ved Kallesmærsk og Stauning, som Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti har foranlediget yderligere undersøgt, har vist muligheder for placering af flere testmøller.

Industrien har tilkendegivet, at der også er behov for pladser til 200 meter høje testmøller, hvilket vil skabe flere muligheder for placering.

Den tværministerielle arbejdsgruppe har i tæt samarbejde med KL, de kommuner som byder ind med arealer, Risø DTU og Vindmølleindustrien igangsat arbejdet for at søge at efterleve industriens behov for yderligere testpladser til op til 10 møller i perioden frem til 2020. Planlægningen for prototypemøllerne prioriteres, således at der er sket udpegning af konkrete arealer senest den 1. januar 2011, som kan indgå ind i den kommunale planlægning, mens pladser til serie-0-møller først skal være udpeget den 1. juni 2011, hvorefter også disse kan indgå i den kommunale planlægning.

Aftaleparterne har aftalt, at den videre proces sker i et samarbejde, som sikrer politisk balance og inddragelse af KL, Danmarks Naturfredningsforening, Risø DTU og Vindmølleindustrien i en helhedsløsning for testpladser frem mod 2020:

Inden sommer 2010

- Miljøministeriet fastlægger sammen med Risø DTU og Vindmølleindustrien de rent tekniske kriterier, dvs. arealbehovet (antallet af møller) og spørgsmålet om f.eks. vindhastighed, udstrækning af vindfelt og ruhed i terræn omkring testpladsen.
- Miljøministeriet undersøger de arealer, som er fundet under screeningen, i forhold til arealbehovet og de tekniske kriterier. Risø DTU og Vindmølleindustrien vurderer de vindmæssige forhold. Miljøministeriet udarbejder på den baggrund materiale til brug for drøftelse med forligsparterne.

Efter sommerferien 2010

- På baggrund af det udarbejdede materiale drøfter forligsparterne, hvilke arealer der ifølge lov om miljøvurdering af programmer og planer skal gennemgå en miljøvurdering, der belyser de overordnede natur- og miljøpåvirkninger, som testpladserne kan få på nationalt plan. Som et led i denne proces vil berørte kommuner, myndigheder og offentligheden blive inddraget.

Efteråret 2010

- Drøftelse med forligsparterne om resultat af miljøvurderingerne med henblik på afvejning af beskyttelsesinteresser (herunder landskabelige og rekreative hensyn) såvel som arealets nuværende anvendelse og vindmøller for de konkrete arealer samt en eventuel konkret besigtigelse.

Ultimo 2010

- Forligskredsen drøfter forslag til videre handling for de identificerede arealer, som kan imødekomme behovet, og beslutter den videre handling. Herefter iværksættes den videre kommunale planlægningsproces for de enkelte udpegede områder, herunder udarbejdelse af VVM-redegørelser, kommuneplan-tillæg og lokalplan for de enkelte arealer, der belyser helt konkrete forhold på lokalt plan.

Forligsparterne lægger til grund, at den efterfølgende planlægning skal følge de almindelige principper i den kommunale planlægning. Herudover kan kommunerne gennemføre planlægning for alle typer vindmøller efter normale regler.

Øvrige forhold omkring testcentret i Østerild

Maks loft over skovrydningen på 450 ha

Partierne bag aftalen lægger afgørende vægt på, at der ikke fældes mere skov end absolut nødvendigt og ønsker at sikre, at skovrydningen i forbindelse med etablering af testcenteret ikke bliver af det omfang, der oprindeligt er antaget som worst case – 1.500 ha – heller ikke på sigt. Partierne har derfor fået gennemført tekniske undersøgelser, der afklarer, hvilket omfang der er absolut nødvendigt i forhold til at kunne drive det nationale testcenter optimalt. Herved er skovrydningen reduceret til 6-800 ha. Desuden har vindmølleindustrien og Risø DTU medvirket til en justering af projektet, der bevirker, at kravene til skovrydning i forhold til de 2 sydligste møller er mindre. På den baggrund er partierne enedes om, at der i loven indsættes en bestemmelse, der lægger et loft over skovrydningen, så worst-case reduceres til en tredjedel. Partierne lægger vægt på, at skoven først ryddes i takt med, at møllernes højde kræver det. Efter bestemmelsen skal skovrydningen derfor begrænses til 450 ha. Der er dog mulighed for, at der på sigt – af hensyn til at sikre opfyldelse af de internationale standarder for vindmålinger – kan ryddes yderligere 100 ha, men det forudsætter en godkendelse fra forligskredsen. En eventuel yderligere rydning skal ses i lyset af den løbende skovdrift i området, hvor der bl.a. er planlagt etablering af lysåbne områder.

Yderligere erstatningsskov

Finansieringsmodel

Aftaleparterne lægger afgørende vægt på, at placeringen af det nationale testcenter i Østerild sker på mindst mulig bekostning af natur og miljø. Parterne har derfor aftalt, at der skal etableres erstatningsskov i større omfang, end der er forudsat i lovforslaget. I stedet for 1:1 har partierne besluttet, at der skal etableres erstatningsskov i gennemsnit i forholdet 1:1,6.

Partierne har aftalt en »trappemodell« for betaling fra testcenterets brugere til erstatningsskov, der skaber yderligere incitament til at holde skovrydningen på et minimum. Ved det 1. trin erstattes op til 150 ha skov med 150 pct. svarende til praksis. Ved det 2. trin erstattes de næste 150 ha med 160 pct., og ved det 3. trin erstattes fra 300 ha op til maks. 450 ha med 170 pct. Betalingen udgør 40.000 kr. pr. ha.

Hvis der af hensyn til at opfylde kriterierne for at gennemføre internationale vindmålinger bliver behov for at fælde yderligere 100 ha, kræver det godkendelse af forligskredsen. I så fald erstattes de sidste 100 ha med 200 pct.

Udmøntning

Det er afgørende for aftaleparterne, at erstatningsskoven etableres ud over den eksisterende indsats med at rejse skov i Danmark, hvor den langsigtede målsætning er at fordoble skovarealet.

Aftaleparterne lægger vægt på, at erstatningsskoven etableres på en måde, så de nye skove bliver til gavn for natur, friluftsliv, beskyttelse af drikkevand og grundvand samt sker inden for en tidshorisont på 5 år. Derfor vil indsatsen med at etablere erstatningsskov ske på følgende måde:

- Miljøministeriet foranstalter, at der rejses 100 ha bynær statslig skov i Thy, jf. bilag C.
- 1/3 af puljen til erstatningsskov, svarende til ca. 80 ha, etableres som bynær, offentlig skov målrettet beskyttelse af drikkevand i samarbejde med kommunale vandværker. Miljøministeriet gennemfører en informationskampagne herom.
- Den resterende 2/3 af puljen til erstatningsskov, svarende til ca. 480 ha, gennemføres som privat skovrejsning med tilskud, finansieret af betaling fra brugerne af testcenteret.

For at sikre at den private skovrejsning sker så målrettet som muligt, udover den eksisterende indsats, og inden for de næste 5 år, har partierne aftalt:

- 1) At bevillingen finansieret af betaling fra brugerne af testcenteret, oprettes på særskilt konto på finansloven.
- 2) At Skovrådet inddrages til at rådgive om etableringen af erstatningsskoven, herunder fastsætter en incitamentsstruktur, som kan være drivende for, hvor indsatsen prioriteres højest. Der kan målrettes en særlig struktur om følgende kriterier, hvor der ydes et forhøjet tilskud, finansieret af betaling fra brugerne af testcenteret, til:
  - a) Skovrejsning i nationalparker eller i tilknytning hertil, som binder naturområder sammen og skaber korridorer til gavn for flora og fauna.
  - b) Større projekter, f.eks. at de nye skove bliver over 20 ha eller ligger i tilknytning til eksisterende skov, samt er tilpasset det lokale landskab.
  - c) Projekter, hvor publikums brug fremmes. Det kan f.eks. være, at der etableres stiforløb, p-plads, eller at der tillades udvidet brug af skovene svarende til offentlige skove.
  - d) Skovrejsning i områder, hvor grundvand og drikkevand beskyttes.
- 3) At der stilles krav til at etablere nye skove af god kvalitet, herunder:
  - a) Krav til en tilplantnings- og forvaltningsplan.
  - b) Krav til plantetal, samt krav om at flere træarter blandes, så der opnås variation i naturindhold. Planter der løvtræ, er satsen højest.
  - c) Krav til at skovejeren plejer skoven forstmæssigt forsvarligt efterfølgende, hvilket ansøger skal dokumentere ved en eventuel kontrol.
- 4) At der gennemføres en særlig informationsindsats på baggrund af rådgivning fra Skovrådet.

Forligspartierne vil blive indkaldt til midtvejsstatus om fremdriften i etablering af erstatningsskoven. Derudover orienteres aftaleparterne løbende om udviklingen af erstatningsskoven.

Der vil blive afsøgt muligheder for at opnå medfinansiering fra EU, hvilket vil gøre det muligt at gear indsatsen med erstatningsskov yderligere.

EU

Miljøministeriet har gennemført undersøgelser af den eventuelle påvirkning, som etablering og drift af testcenteret måtte have på arter og naturtyper, der er beskyttet af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, samt de nødvendige afværgeforanstaltninger.

Regeringen lægger vægt på, at EU's naturbeskyttelsesdirektiver overholdes. Miljøministeriet har sammenholdt de gennemførte vurderinger med de EU-retlige krav og vurderer, at et nationalt testcenter i Østerild ikke er i strid med EU-retten.

Miljøministeren bærer, som en del af regeringen, ansvaret for, at disse undersøgelser og afværgeforanstaltninger lever op til de EU-retlige forpligtigelser om konsekvensvurderinger m.v., herunder særligt forpligtigelser i VVM-direktivet samt habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

For at tydeliggøre, at der ikke med lovforslaget er intention om at fravige det beskyttelsesniveau, der gælder efter de almindelige regler i bl.a. naturbeskyttelseslovens § 29 a, har partierne aftalt et ændringsforslag, så det fremgår helt tydeligt.

Naturbeskyttelse

Regeringen og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti lægger afgørende vægt på, at der tages størst mulige hensyn til naturen ved en skånsom etablering af det nationale testcenter, så negative påvirkninger af naturen undgås eller opvejes gennem udformning af projektet og målrettede afværgeforanstaltninger.

For at sikre at naturhensynene tilgodeses bedst muligt ved lovens udmøntning, har partierne aftalt, at der umiddelbart efter lovens vedtagelse og inden iværksættelse af anlægsaktiviteter udarbejdes en samlet implementeringsplan. Planen skal i detaljer beskrive krav til naturforholdene ved anlæg og drift af testcentret, herunder tilrettelæggelsen af skovrydningen og etablering af afværgeforanstaltninger for arter og naturtyper.

Formålet er at sikre en effektiv og målrettet implementering og formidling af de afværgeforanstaltninger, der er besluttet af hensyn til naturinteresser. Formålet er tillige at udarbejde en plan, der kan bidrage til på lang sigt at skabe det bedst mulige sammenhængende naturområde i projektområdet samt danne grundlag for en optimal fremtidig drift af de omkringliggende skove af hensyn til især flagermus og fugle.

Udkast til implementeringsplan drøftes med aftaleparterne med henblik på, at endelig plan foreligger senest den 1. oktober 2010. Implementeringsplanen udarbejdes i et samarbejde mellem Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Miljøundersøgelser.

Partierne lægger i den anledning også vægt på, at arealer, der eksproprieres, ikke automatisk videresælges, før der er foretaget en vurdering af områdets eventuelle muligheder i forhold til områdets retablering.

Derudover lægger aftaleparterne vægt på, at det er sikret, at arealerne genetableres til naturformål i tilfælde af, at testcenteret nedlægges. Testcenterets brugere forpligtes til at anvende området til forskning og udvikling på testcenteret og skal dokumentere dette årligt.

Overvågning

Påvirkningen af fugle ved opstilling af vindmøller på op til 250 meter er ikke tidligere undersøgt. Med etableringen af et nationalt testcenter ved Østerild åbnes der derfor nye muligheder for at opnå ny og supplerende viden om vindmøllers påvirkning af fugle. Desuden findes der begrænset viden om vindmøllers påvirkning af flagermus, og overvågning i forbindelse med etablering af testcenteret kan derfor også generere ny viden.

Derfor har partierne aftalt, at der i forbindelse med etablering af testcenteret i Østerild igangsættes et overvågningsprogram, der kan medvirke til, at Danmark bliver verdensførende ikke bare på forskning i vindenergi, men også på viden om vindmøllers påvirkning af naturen.

Tiltag med speciel fokus på lokalområdet i Thisted:

Anlæg af testcenteret vil ifølge Thisted Kommune have en understøttende effekt på Thisted Kommunes profil som »Klima-kommune«. Partierne har med henblik på at underbygge dette og har i øvrigt med kommunen generelt aftalt følgende:

Forsknings samarbejde mellem Aalborg Universitet og DTU Risø

Aftaleparterne er enige om, at miljøministeren retter henvendelse til Aalborg Universitet og DTU Risø for at afklare muligheden for et samarbejde om forskning i forbindelse med testcenteret. Herudover er der enighed om, at testcenterets brugere skal forpligtes til at indgå i forskningsprojekter med offentlige forskningsinstitutioner, som f.eks. bl.a. Aalborg Universitet.

Udbygning af Hanstholm Havn

Der er udarbejdet og vedtaget en meget ambitiøs udviklingsplan for Hanstholm Havn med stor fokus på vedvarende energi – der planlægges indbygget bølgeenergi i og opstillet 6-8 vindmøller – og arbejdet med realisering af 1. og 2. etape til ca. 725 mio. kr. er igangsat.

Hanstholm Havn vil søge om EU-støtte på op til 20 mio. kr. til forberedelse af en samlet udviklingsplan for havnen, og partierne har noteret sig, at Transportministeriet vil understøtte og fremme havnens arbejde med at formulere en ansøgning, som ministeriet kan fremsende til EU-Kommissionen

Klima- og Energiministeriet oplyser, at der i princippet vil kunne være mulighed for at støtte et sådant projekt gennem enten EUDP, de nye Green Lab-midler eller i form af driftsstøtte. Det fremsendte materiale er imidlertid meget sparsomt, og det er derfor vanskeligt at udtale sig særlig præcist om mulighederne, da en vurdering af disse muligheder vil basere sig på en grundig evaluering af teknologi, projektorganisering m.m.

Besøgscenter

I tilknytning til det nationale testcenter i Østerild etableres et besøgscenter, som skal informere om projektet og vindenergiens mange aspekter og herudover skal behandle emner som natur og miljø, herunder informere om projektets forløb med afværgeforanstaltninger m.m. Hensigten er at give besøgene et indblik i testanlægget, herunder dets formål og funktionalitet samt indblik i vedvarende energi generelt. Samtidig bør et besøgscenter levere information om området, dets flora og fauna samt overblik over øvrige anlæg for publikum; vandre- og cykelruter, udkigstårne m.v.

Vindmølleindustrien har tilbudt at finansiere besøgscenteret og i samarbejde med Thisted Kommune at drøfte den konkrete udformning.

Grøn Ordning

Partierne lægger vægt på, at Den Grønne Ordning efter VE-loven gælder i forbindelse med testcenteret i Østerild. Testcenteret kan rumme vindmøller med en samlet effekt på op til 140 MW, hvilket indebærer, at kommunen kan søge om tilskud på op til 12,3 mio. kr.

Dialog om indretning af området

Partierne lægger desuden vægt på, at det sammen med Thisted Kommune drøftes, hvordan området bedst muligt kan tilrettelægges for at give de bedste muligheder for oplevelser, friluftsliv og turisme.

Lysmarkering af vindmøller over 150 m

Af hensynet til møllernes omgivelser – både mennesker, dyr og fugle – har partierne besluttet, at der skal igangsættes en undersøgelse af mulighederne for en mindre markant lysmarkering på testmøller generelt over 150 m, herunder mulighederne for at overflødiggøre bardunerede målemaster, som udgør en risiko for fuglekollisioner. Undersøgelsen skal bl.a. beskrive kravene og baggrunden for de eksisterende krav til afmærkning af vindmøller, analysere eksisterende erfaringer med lys på møller over 150 m i Danmark og udlandet og vurdere alternative løsninger til markering af møller over 150 m. I arbejdet vil ud over den tværministerielle arbejdsgruppe deltage Statens Luftfartsvæsen, KL, Danmarks Naturfredningsforening, Risø DTU og Vindmølleindustrien. Der skal være fokus på både lys og master. Hvis undersøgelsen viser, at bardunerede målemaster kan overflødiggøres, skal en alternativ løsning gennemføres. De foreløbige resultater af arbejdsgruppens arbejde afreporteres i efteråret 2010 samtidig med den tværministerielle arbejdsgruppes endelige afreportering. Risø DTU er forpligtet til løbende at overvåge den teknologiske udvikling og afreportere løbende, således at den mest skånsomme teknologi til enhver tid anvendes, og med henblik på, at et alternativ til bardunerede målemaster indføres, så snart det bliver teknisk muligt.

Test af tilslutning af vindmølleparker til elnettet

På samme måde som etablering af et nationalt testcenter skaber rammerne for industriens og forskernes muligheder for at teste fremtidens møller, er det en væsentlig forudsætning for partierne, at der samtidig skabes rammerne for, at der kan etableres de nødvendige faciliteter til at teste vindmølleparkernes tilslutning til elnettet.

I forbindelse med planlægning og godkendelse af testcenteret er der skabt mulighed for, at der nu eller senere kan etableres en avanceret nettilslutningsfacilitet, som gør det muligt at afprøve møllerne under varierende netforhold, uden at dette påvirker det overordnede elnet. Det er forventningen, at behovet herfor vil stige i takt med, at en større del af elproduktionen kommer fra vindkraft, og vindmøllerne derfor i højere grad skal kunne medvirke til at opretholde et driftssikkert elnet.

Med Risø DTU som lead partner er der samlet et konsortium bestående af – udover Risø DTU – bl.a. Vestas, Siemens (vind), Suzlon, Gamesa, DONG Energy, Vattenfall, ABB og Siemens, som i fællesskab har indgivet en ansøgning om et forprojekt til EUDP-programmet. EUDP-bestyrelsen har valgt at give penge til forprojektet, der nu er igangsat og forventes afsluttet i begyndelsen af 2011. Disse selskaber har udtrykt interesse i at bruge testfaciliteten. EUDP-forprojektet har til formål at komme nærmere en teknisk/økonomisk vurdering af forskellige specifikke løsninger af en avanceret nettilslutningsfacilitet. Forprojektet skal afklare, hvad der er af muligheder, samt hvordan eventuelle brugerinteresser orienterer sig i forhold til stationære eller flytbare løsninger. Som udløber af forprojektet og drøftelserne af tekniske, økonomiske og organisatoriske muligheder, må det vurderes, hvordan et projekt kan realiseres, samt hvordan mulige finansieringsmodeller kan se ud.

Risø DTU har samtidig gennemført en serie interviews med de enkelte interessenter, som har bekræftet den kommercielle interesse i at kunne få adgang til en testfacilitet. Efter gennemførelsen af forprojektet forventes det, at netfaciliteten vil kunne etableres på 2 år og således stå klar i begyndelsen af 2013. Testcenteret er designet til 7 møller á 20 MW eller i alt 140 MW. Der planlægges derfor en nettilslutning til 150 kV-nettet.

Tilbud til borgere uden for 44 dB-støjzonen til sikring mod økonomisk tab ved ejendomssalg og mulighed for naboer for at sælge deres ejendom til staten

For at tilgodese de mennesker i området, som bor uden for 44 dB-støjzonen og hvis bolig derfor ikke skal eksproprieres, men som ønsker at sælge deres ejendom, lægger partierne bag aftalen særlig vægt på, at VE-lovens værditabsordning sikrer, at ejere af fast ejendom, der lider et værditab som følge af opstilling af vindmøllerne, kan få dækket tabet, når det er over 1 pct. af ejendommens værdi.

Parterne lægger i den forbindelse vægt på, at der dermed er taget højde for det maksimale værditab, som en ejer af en fast ejendom kan risikere at måtte lide, og at udbetalingen af værditab sker allerede ved opstillingen af den første mølle, selv om møllerne forventes at være mindre end 250 m frem til omkring år 2015.

I tilknytning hertil har partierne aftalt en ordning, hvorefter naboer i en radius af 1,5 km fra den enkelte vindmølles placering har mulighed for at sælge deres ejendom til staten på linje med den ordning, som blev anvendt ved Metroen, jf. bilag B.

Afstand til overordnede veje og jernbaner

Forligspartierne bag energiaftalen satte i 2009 fokus på en række emner vedrørende planlægning for vindmøller. Et af emnerne var det gældende krav om, at vindmøller ikke placeres nærmere overordnede veje end fire gange møllens totalhøjde bl.a. af hensyn til trafiksikkerhed.

Aftaleparterne ønsker at reducere afstandskravet for vindmøller til overordnede veje og jernbaner. Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti har derfor aftalt, at Transportministeriet, Klima- og Energiministeriet og Miljøministeriet nedsætter en arbejdsgruppe, der ser på muligheden

for at reducere afstandskravet yderligere både for så vidt angår afstandskravet på 1,7 gange møllernes to-talhøjde og reglen om minimum 250 meter fra offentlig vej, idet der som en del af arbejdet vil indgå undersøgelse af forholdene i udvalgte andre lande og den seneste ekspertviden på området. Arbejdsgruppen afrapporterer med en indstilling til partierne bag aftalen senest ultimo 2010.

Ikrafttræden

Loven forventes at blive vedtaget den 4. juni 2010.

Under henvisning til partiernes aftale om udarbejdelse af en implementeringsplan, jf. ovenfor, er partierne enige om, at lovforslagets ikrafttræden fastsættes til den 1. oktober 2010. Herved gives mulighed for, at implementeringsplanen kan sikre åbenhed, gennemsigtighed og lokal forankring om gennemførelse af projektet.

Finansiering af aftalen

Der henvises til bilag C.

Proces for helhedsplanen for testvindmøller frem mod år 2020

Aftaleparterne ønsker at bevare Danmarks førerposition på verdensplan, når det gælder udvikling og produktion af vindmøller. Det er et mål, at Danmark på sigt skal blive uafhængig af fossile brændsler, og i stedet skal energiforsyningen leveres af vedvarende energikilder, herunder vindmøller.

Begge mål kan man kun opnå, hvis vindmølleindustrien kan udvikle stadig mere effektive og pålidelige vindmøller. Det kommende testcenter ved Østerild og det eksisterende testcenter i Høvsøre dækker ikke industriens behov for test af vindmøller. Industrien har udtrykt behov for i alt ca. 20 pladser fordelt på den eksisterende prøvestation Høvsøre (5 pladser), et nyt nationalt testcenter i Østerild (7 pladser) og 8-10 testmøllepladser. Regeringen har derfor nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som arbejder med placering af testvindmøller frem mod år 2020.

Aftaleparterne omkring Østerild inddrages i denne proces. Aftaleparterne har aftalt, at den videre proces sker i et samarbejde, som sikrer politisk balance og inddragelse af KL, Danmarks Naturfredningsforening, Risø DTU og Vindmølleindustrien i en helhedsløsning for testpladser frem mod 2020.

1) Opgaven

- Undersøge arealbehovet og opstille tekniske kriterier for henholdsvis pladser til prototypevindmøller og serie-0-vindmøller i samarbejde med Risø DTU og Vindmølleindustrien
- Undersøge, hvorvidt der er konkrete placeringer, som opfylder kriterierne for arealet og dermed kan indgå i det videre arbejde
- Vurdere de identificerede arealer; forholdet mellem beskyttelsesinteresser (herunder EU-beskyttelsesområde, fredskov, fredning, fortidsminder, beskyttet natur mv.) såvel som arealets nuværende anvendelse og vindmøller for de konkrete arealer samt en eventuel konkret besigtigelse.
- Fremsætte forslag til den videre kommunale planlægning for de eventuelle identificerede arealer, som kan imødekomme behovet.

2) Arealerne

Arbejdsgruppen har en foreløbig bruttoliste med 68 større arealer bestående af:

- Forslag fra landets kommuner (17 arealer).
- Vindmølleindustrien (2 arealer).
- Ministeriernes screening for henholdsvis store og mindre lokaliteter (41 arealer).
- det tværministerielle udvalgs forslag til placering af Serie-0-møller fra 2001 (8 arealer).

I alt har følgende 10 kommuner meldt positivt tilbage:

Aalborg, Frederikshavn, Randers, Ringkøbing-Skjern, Ikast-Brande, Vesthimmerland, Esbjerg, Varde, Læsø og Tønder kommuner, heraf 8 med konkrete arealer, jf. vedlagte kortbilag.

Herudover foretages en supplerende screening af mindre arealer med plads til kun 2 møller samt med en højde på op til 200 meter. Resultatet heraf foreligger endnu ikke, men forventes at bringe flere potentielle arealer i spil og dermed øge sandsynligheden for at kunne efterleve behovet for op mod 10 testpladser.

3) Vurdering af arealerne

Samtlige arealer skal kunne opfylde en række kriterier:

- En middelvind på minimum 8 m/s for prototypevindmøller og 7,5 m/s for Serie-0-møller
- Plads til minimum 2 vindmøller på op til 250 meter og krav om vindretning for prototypemøllerne.
- En afstand til nærmeste bolig på fire gange møllens højde, dvs. 1.000 meter for vindmøller med totalhøjde på 250 meter.
- Beliggenhed uden for EF-Fuglebeskyttelsesområder.

Det må konstateres, at trods de opstillede kriterier, lever en række af de indmeldte arealer ikke op til dem.

Arbejdsgruppen er pt. i dialog med Risø DTU og Vindmølleindustrien om fastlæggelse af det forventede behov for prototypemøller samt fastlæggelse af yderligere tekniske kriterier for arealerne. Det handler f.eks. om adgangsforhold, vindhastighed, udstrækning af vindfelt og ruhed i terræn omkring testpladsen – for prototypemøller gælder samme kriterier som for det nationale testcenter ved Østerild.

Når kriterierne er fastlagt endeligt, skal arealerne gennemgås enkeltvis, beskrives og vurderes af arbejdsgruppen i forhold til, om de vil være egnede til opstilling af testmøller. Arealerne gennemgås i forhold til følgende kriterier:

- Arealets størrelse.
- Vindhastighed.
- EF-fuglebeskyttelsesområde.
- Ramsarområde.
- Habitatområde.
- Fredskov.
- Fredning.
- Fortidsminder.
- Natur- og vildtreservat.
- Strandbeskyttelse/klitfredning.
- § 3-område.

Der stilles mange krav til karakteren af de enkelte arealer, og det må allerede nu forventes, at de fleste af arealerne ikke vil leve op til kriterierne.

Da det er vanskeligt at finde arealer, der kan anses for egnede til placering af prototypevindmøller, har arbejdsgruppen besluttet at prioritere arbejdet med placering af prototypevindmøller først.

4) Miljøvurdering

I sensommeren 2010 forventes en status for, hvilke arealer som skal indgå i den videre proces. På baggrund af oplysningerne om hvert enkelt areal gennemføres en miljøvurdering af den samlede plan på nationalt niveau ifølge lov om miljøvurdering af programmer og planer. Hensigten med miljøvurderingen er at belyse de overordnede natur- og miljømæssige påvirkninger, testpladserne kan få på nationalt plan. Af overordnede parametre kan eksempelvis nævnes forholdet til fredskov, fredede arealer, Natura 2000-områder m.m. Først herefter kan der gennemføres en detaljeret planlægning – herunder en VVM-redegørelse, kommuneplan-tillæg samt lokalplan for de enkelte arealer, der belyser helt konkrete forhold på lokalt plan. Som led i miljøvurderingsprocessen vil berørte kommuner, myndigheder og offentligheden blive inddraget. Kommunen vil særskilt blive bedt om en foreløbig vurdering af området, herunder vurdering af om det vil være i overensstemmelse med kommunens øvrige planlægning at planlægge for vindmøller i området.

Det er hensigten, at der inden udgangen af 2010 er etableret et overblik over mulige testmølleplaceringer og en plan for opfølgningen af de eventuelt identificerede arealer med angivelse af den videre kommunale planlægningsproces, herunder inddragelse af de berørte kommuner, KL, Miljøministeriets miljøcentre, Risø DTU og Vindmølleindustrien.

5) Tidsplan

På grund af krav i lov om miljøvurdering af planer og programmer er det således ikke muligt for miljøministeren og aftaleparterne at fastlægge arealerne forud for miljøvurderingen, men ministeren vil foreslå, at forligskredsen bag loven af etableringen af det nationale testcenter i Østerild i september 2010 vil kunne indgå i drøftelserne om, hvilke arealer som på det tidspunkt vil indgå i miljøvurderingen.

Det foreslås, at forligskredsen inddrages i processen på følgende tidspunkter:

Inden sommer 2010

-
- Miljøministeriet fastlægger sammen med Risø DTU og Vindmølleindustrien de rent tekniske kriterier, dvs. arealbehovet (antallet af møller) og spørgsmålet om f.eks. vindhastighed, udstrækning af vindfelt og ruhed i terræn omkring testpladsen.
  - Miljøministeriet undersøger de arealer, som er fundet under screeningen, i forhold til arealbehovet og de tekniske kriterier. Risø DTU og Vindmølleindustrien vurderer de vindmæssige forhold. Miljøministeriet udarbejder på den baggrund materiale til brug for drøftelse med forligsparterne.

Efter sommerferien 2010

- På baggrund af det udarbejdede materiale drøfter forligsparterne, hvilke arealer, der ifølge lov om miljøvurdering af programmer og planer skal gennemgå en miljøvurdering, der belyser de overordnede natur- og miljøpåvirkninger, som testpladserne kan få på nationalt plan. Som et led i denne proces vil berørte kommuner, myndigheder og offentligheden blive inddraget.

Efteråret 2010

- Drøftelse med forligsparterne om resultat af miljøvurderingerne med henblik på afvejning af beskyttelsesinteresser (herunder landskabelige og rekreative hensyn) såvel som arealets nuværende anvendelse og vindmøller for de konkrete arealer samt en eventuel konkret besigtigelse.

Ultimo 2010

- Forligskredsen drøfter forslag til videre handling for de identificerede arealer, som kan imødekomme behovet, og beslutter den videre handling. Herefter iværksættes den videre kommunale planlægningsproces for de enkelte udpegede områder, herunder udarbejdelse af VVM-redegørelser, kommuneplan-tillæg og lokalplan for de enkelte arealer, der belyser helt konkrete forhold på lokalt plan.

Forligsparterne lægger til grund, at den efterfølgende planlægning skal følge de almindelige principper i den kommunale planlægning. Herudover kan kommunerne gennemføre planlægning for alle typer vindmøller efter normale regler.

Proces for placering af Serie-0-vindmøller.

Sideløbende hermed forbereder arbejdsgruppen placeringen af Serie-0-vindmøllerne.

En række af de arealer, som indgår i bruttolisten, opfylder ikke kravene til placering af prototypevindmøller. Arealer, som ikke findes egnede til prototypemøller, kan imidlertid vise sig egnede til Serie-0-møller, hvor der som udgangspunkt stilles krav om en vindhastighed på mindst 7,5 m/s.

Arealerne skal beskrives og vurderes på samme måde, som beskrevet ovenfor, herunder gennemgå en vurdering i forhold til miljøvurderingsloven. Tidsmæssigt forventes placeringen af Serie-0-vindmøllerne at foreligge den 1. juni 2011.

Det drøftes i efteråret 2010, hvordan forligskredsen inddrages i arbejdet med placering af Serie-0-vindmøllerne.

Oversigtskort - 17 potentielle arealer til testvindmøller frem mod 2020: Input fra kommuner

By- og Landskabsstyrelsen, 26.05.2010

Østerild: Notat om statens overtagelse af fast ejendom ved ekspropriation og ved køb*Ekspropriation som følge af værditab*

Efter lovforslagets § 15 kan staten ekspropriere fast ejendom inden for vindfeltet og test- og måleområdet, når det er nødvendigt for etablering og drift af testcenteret. Ekspropriation er et tvangsmæssigt indgreb i ejendomsretten, og kan efter grundloven kun ske, når der er særlig hjemmel hertil.

Ekspropriation kan ske i form af erhvervelse af den fulde ejendomsret til hele eller dele af en ejendom, og det kan ske ved tinglysning af servitutter om konkrete rådighedsbegrænsninger om f.eks. skovrydning og testcenterets adgang til at udføre målinger på privat ejendom.

Ekspropriation, hvor ejer af en ejendom pålægges at afstå ejendomsretten, anvendes, når det er nødvendigt råde over en ejendom i forbindelse med etablering af et anlæg, f.eks. et vejanlæg.

Ekspropriation anvendes ikke, hvis en ejer ønsker at sælge, fordi en ejendom risikerer at falde i værdi som følge af et anlæg. Tab kompenseres ved erstatning, hvis erstatningsbetingelser er opfyldt.

Når der er tale om vindmøller, gælder den særlige ordning, at tab kompenseres efter den særlige værditabsordning, som kun gælder for vindmøller.

Ekspropriation bruges kun, når der er tale om et tvangsmæssigt indgreb, og ikke når der er tale om, at en ejer som følge af etablering af – i dette tilfælde testcenteret – ikke længere ønsker at eje ejendommen.

Overtagelsespligt for staten

I forbindelse med anlægget af Metroens 3. etape blev indført den særlige ordning, hvorefter Transportministeriet fik Finansudvalgets tilslutning til, at Østamagerbaneselskabet kunne tilbyde at overtage boliger i 1. række fra den kommende bane med henblik på efterfølgende videresalg, fordi boligejere m.v. havde en frygt for, at anlægget af Metroen ville forringe værdien af deres ejendom. Ordningen fremgår af aktstykke 135 af 8. maj 2002 og aktstykke nr. 78 af 16. januar 2003.

Det var således boliger i 1. række, der blev betragtet som særligt berørt og udsat for værditab, der blev omfattet af denne særlige ordning.

Hvis en tilsvarende ordning skal gælde for ejere af fast ejendom i Østerild, skal der ske en tilsvarende afgrænsning af ejendomme, der kan betragtes som særligt berørt af projektet.

For at tilgodese de mennesker i området, som bor uden for 44 db støjzonen, og derfor ikke skal eksproprieres, men som ønsker at sælge deres ejendom, lægger partierne bag aftalen særlig vægt på, at VE-lovens værditabsordning sikrer, at ejere af fast ejendom, der lider et værditab som følge af opstilling af vindmøllerne, kan få dækket tabet, når det er over 1 pct. af ejendommens værdi.

Parterne lægger i den forbindelse vægt på, at der dermed er taget højde for det maksimale værditab, som en ejer af en fast ejendom kan risikere at måtte lide, og at udbetalingen af værditab sker allerede ved opstillingen af den første mølle, selv om møllerne forventes at være mindre end 250 m frem til omkring år 2015.

I tilknytning hertil gives naboer i en radius af 1,5 km fra den enkelte mølleplads mulighed for at sælge deres ejendom til staten. Ordningen omfatter alene ejendomme, hvor beboelsen ligger inden for grænsen på 1,5 km.

Ordningen omfatter ikke ejendomme, hvor der træffes beslutning om ekspropriation af ejendomsretten til en hel ejendom, herunder særligt de 5 ejendomme, der ligger inden for 44 db støjzonen. Ordningen omfatter som udgangspunkt heller ikke de 4 ejendomme, der har jord i testområdet, og hvor det kan komme på tale at ekspropriere disse arealer.

Ud over førnævnte ejendomme i 44 db zonen, der eksproprieres, er der 8 ejendomme, som ligger inden for 1,5 km zonen, hvor overtagelse kunne komme på tale. Hvis der ikke foretages fuldstændig ekspropriation af ovennævnte 4 ejendomme, kan det komme på tale at tilbyde 2 af dem overtagelse, da beboelsen på disse ligger inden for 1,5 km zonen.

Ved ordningen afgrænses muligheden for at anmode om miljøministerens køb til den geografiske afstand, som inden for værditabsordningen er gebyrfri, idet 1,5 km er 6 gange møllens højde.

Anmodning om overtagelse forudsætter, at ejeren har søgt om værditabsersatning inden for fristerne i VE-loven. Anmodningen skal indgives inden 4 uger efter, at taksationsmyndigheden har taget stilling til kravet om værditabsbetaling. Miljøministeren kan dispensere fra fristen, hvis der foreligger særlige forhold, herunder hvis ejendommen har været forsøgt eksproprieret til fuldstændig afståelse, og dette må opgives.

Salgsprisen udgør den seneste offentlige vurdering, fratrukket eventuel værditabsbetaling. Der tages udgangspunkt i fremgangsmåden ved Metroens 3. etape.

Der gennemføres det nødvendige aktstykke for at sikre finansieringen af ordningen, svarende til ordningen ved Metroens 3. etape.

På de nævnte vilkår påtager staten sig risikoen.

Finansiering af aftalen

Tabel 1. Skøn over brugerfinansierede udgifter til anlæg og drift af teststation

Mio. kr.	Samlede udgifter	Udgift pr. standplads
Samlede udgifter til anlæg m.v.	167,5	24,2
<i>Heraf:</i>		
<i>Anlæg af testcenter</i>	73,1	
<i>Ekstern rådgivning/projektstyring</i>	7,1	
<i>Ekspropriation</i>	28,1	
<i>Skovrydning m.v. (i tilfælde af 450 ha skovfældning)</i>	19,4	
<i>Erstatningsskov (i tilfælde af 450 ha skovfældning)</i>	28,8	
<i>Afværgeforanstaltninger</i>	5,1	
<i>Kammeradvokat</i>	0,9	
<i>Overvågning</i>	5,0	
<i>Pris for jordareal ved salg</i>		0,3
Årlige driftsudgifter i alt	4,3	0,6
<i>Heraf:</i>		
<i>Årlige udgifter til drift af testcenteret</i>	3,5	
<i>Årlig betaling til pleje af arealer</i>	0,3	
<i>Årlig betaling af leje beregnet ved tab af skovdriftsindtægt</i>	0,5	

Note: Det bemærkes, at der for en række udgiftsposter er tale om skøn, som korrigeres når de endelige udgifter er kendt. Endvidere afhænger udgifterne til skovrydning og erstatningsskov af det endelige omfang af skovfældning. Udgifterne svarer til en pris/plads/år på 2,2 mio. kr. ved en diskonteringsrente på 5 pct., hvilket kan sammenholdes med industriens første ønske om en salgspris svarende til en pris/plads/år på 2,0 mio. kr.

Ved en skovfældning på 550 ha er udgiften til erstatningsskov 36,8 mio. kr. Prisen for skovfældning m.v. vil stige til ca. 23,0 mio. kr., hvis der skal fældes op til 550 ha.

Fordeling af betalingen og varighed

Udgifterne fordeles på de enkelte standpladser uafhængigt af, om der er tale om ejerskab eller leje. Der betales således fra start omkring 24 mio. kr. for at råde over en standplads. Hertil kommer betaling for de løbende driftsudgifter. Udgangspunktet er, at staten efter 30 år kan bede producenterne forlade pladserne uden betaling. Endvidere får staten mulighed for at tilbagekøbe pladserne fra og med det 20. år.

Etablering af ca. 100 ha bynær statslig skov i lokalområdet

Ud over de nævnte udgifter betaler staten merudgiften ved at etablere ca. 100 ha bynær statslig skov i lokalområdet i forhold til at etablere 100 ha som privat skov. Der afsættes i alt op til 21 mio. kr. hertil. Udgiften finansieres ved 10 mio. kr. fra Økonomi- og Erhvervsministeriet samt salg af overflødige boliger på Miljøministeriets område, ved Skov- og Naturstyrelsen.